

Historia :klasa VI

na tydzień : 01- 05.06 2020

Praca domowa:

Przeczytaj uważnie treść notatki. Przepisz do zeszytu temat oraz punkty (wyłuszczone drukiem). Na końcu znajduje się zadanie do wykonania- kolorowanka.

Pod tematem podane są linki do prezentacji multimedialnej i strony e-podręczników, które będą ci pomocne w zrozumieniu tematu. Jeśli jest taka możliwość proszę skopiować (lub wpisać jeśli nie chce się otwierać) i obejrzeć.

Odeślij mi pod adres sp17soswpt@gmail.com , możesz również wysłać na Messenger.

Uwaga powtórzenie- w przyszłym tygodniu praca klasowa !!!

Linki:

<https://www.youtube.com/watch?v=FxziVzc7Y1k>

<https://www.youtube.com/watch?v=bbWnUn-1wpw>

<https://epodreczniki.pl/a/wprowadzenie/DWZrPuyEu> - (zawiera również ciekawy film do obejrzenia)

LEKCJA

Temat: Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej.

1. **Wybuch powstania kościuszkowskiego.**
2. **Walki w Warszawie i Wilnie.**
3. **Uniwersał połaniecki.**
4. **Współpraca Rosji i Prus przy tłumieniu powstania.**
5. **III rozbiór Rzeczypospolitej.**
6. **Czy Rzeczpospolita musiała upaść?**

Przebieg powstania:

- Bitwa pod **Raławicami** (wojsko polskie – żołnierze i kosynierzy; zwycięstwo Polaków),
- Wybuch powstania w Warszawie i Wilnie (duże znaczenie uboższej ludności),
- Wydanie **uniwersału połanieckiego** przez Tadeusza Kościuszkę (1794),
- Przystąpienie Prus do wojny (1794 r.),
- Klęska wojsk polskich pod **Maciejowicami** (dowódca: Kościuszko),
- Zdobycie części Warszawy – **Pragi** – przez wojska rosyjskie i rzeź ludności,
- Upadek powstania.

Konsekwencje:

- III rozbiór Polski (1795 r.),

- abdykacja króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Ważne wydarzenia:

Wydanie uniwersału połanieckiego – uniwersał był rozporządzeniem wydanym przez Tadeusza Kościuszkę w Połańcu i miał na celu zwerbowanie jak największej liczby chłopów do walki w powstaniu; obowiązywał w czasie trwania insurekcji; przewidywał:

- przyznanie chłopom wolności osobistej i prawa do swobodnego opuszczania wsi,
- zapewnienie chłopom nieusuwalności z użytkowanej ziemi,
- zmniejszenie wymiaru pańszczyzny (zniesienie jej w przypadku chłopów biorących udział w powstaniu).

III rozbiór Polski – oznaczał ostateczną likwidację państwa polskiego; w 1795 roku Austria, Rosja i Prusy ustaliły granice podziału pozostałych ziem polskich. Rosja otrzymała: resztę ziem litewskich, białoruskich i ukraińskich; Prusy – pozostałą część Podlasia i Mazowsza z Warszawą; Austria – Kraków i część Małopolski, część Podlasia i Mazowsza.

Ważne postacie:

Wojciech Bartos – chłop spod Krakowa, bohater insurekcji kościuszkowskiej; za męstwo i odwagę okazaną w walce mianowany przez T. Kościuszkę chorążym Grenadierów Krakowskich; zmienił nazwisko na Głowacki; zwolniony z poddaństwa, otrzymał w dziedziczne posiadanie zamieszkiwaną zagrodę; symbol chłopstwa – bojownika o niepodległość Polski.

Jan Kiliński – z zawodu mistrz szewski, uczestniczył w walkach z rosyjską załogą w Warszawie; po upadku powstania uciekł do Poznania, gdzie został aresztowany przez Prusaków i wydany Rosji.

Ważne pojęcie:

kosynierzy – oddziały powstańców chłopskiego pochodzenia uzbrojonych w kosy.

LEKCJA

Temat: Lekcja powtórzeniowa- Polska w XVIII wieku.

1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów
2. Rzeczpospolita za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.
3. Konstytucja 3 maja i powstanie kościuszkowskie- próby ratowania niepodległości Rzeczypospolitej.

Polska: kryzys czasów saskich:

- władcy z saksońskiej dynastii **Wettynów** (unia personalna z Saksonią)
- August II Mocny (1697-1733): Wielka Wojna Północna (1700-1721), przymierze z Rosją przeciw Szwecji; Stanisław Leszczyński (1704-1709) obwołany królem przez szlachtę namówioną przez króla szwedzkiego; uciekł po klęsce Szwecji z Rosją; August II Mocny: Sejm Niemy (1717, ugoda pomiędzy królem i szlachtą, połowiczne reformy, zmniejszenie uprawnień króla) i uzależnianie Polski od Rosji; **traktat trzech czarnych orłów** (1732 układ pomiędzy Austrią, Rosją i Prusami dotyczący sukcesji tronu w Polsce).
- wojna domowa dotycząca sukcesji tronu, August III królem,
- August III Sas (1733-1763): anarchia, upadek gospodarki, zrywanie sejmów, niemożność przeprowadzenia reform, wpływy magnatów, obrona „złotej wolności” przez szlachtę; ingerencja państw ościennych w sprawę Polski,
- próby reform: *Głos wolny wolność ubezpieczający* S. Leszczyńskiego, *O skutecznym rad sposobie* S. Konarskiego; propozycje zniesienia *liberum veto*; biblioteka Załuskich; Collegium Nobilium (S. Konarski); wzniesienie Pałacu Saskie

Polska: I rozbiór:

- **elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego** (1764-1795),
- **reformy sejmu skonfederowanego** (głosowanie większością nad ustawami dotyczącymi skarbu państwa, cło generalne) – sprzeciw wobec reform i wkroczenie wojsk rosyjskich do

Polski,

- sejm (1767 r., zmuszenie posłów do przyjęcia uchwały o niezmienności ustroju)

- **konfederacja barska** (1768-1772, związek szlachty, która głosiła hasła obrony wiary i wolności szlacheckich, występowała przeciwko reformom),

- **I rozbiór Polski** (1772, zajęte tereny – Rosja: tereny Białorusi nad Dźwiną i Dnieprem; Prusy: Pomorze Gdańskie, fragment Kujaw i płn. Wielkopolski, Warmia; Austria: Ruś Czerwona, pld. Małopolska).

Polska: Sejm Wielki, Konsytuacja 3 maja i II rozbiór:

- reformy S. A. Poniatowskiego: powołanie **Rady Nieustającej** (1773), **Komisji Edukacji Narodowej**; reforma szkolnictwa; utworzenie **Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych**; reforma gospodarcza; ograniczenie pańszczyzny chłopom i zamiana jej na czynsz; działalność **Komisji Dobrego Porządku**; rozwój Warszawy; założenie **Teatru Narodowego**; urządzenie „**obiadów czwartkowych**”; mecenat króla; rozkwit kultury i literatury

- Sejm Wielki (Czteroletni) – 1788-1792: reformy – zwiększenie liczebności armii; uchwalenie podatku dochodowego dla szlachty i duchowieństwa; zniesienie Rady Nieustającej; opracowanie projektu konstytucji

- Konstytucja 3 maja: **uchwalenie konstytucji (3 maja 1791 rok)**; postanowienia: zniesienie odrębności między Koroną i Litwą, jednolity rząd, skarb i wojsko; trójpodział władzy; ustrój – monarchia konstytucyjna; zniesienie liberum veto, wolnej elekcji; pozostawienie podziału na bardziej i mniej uprzywilejowane stany;

- wojna polsko-rosyjska (reakcja na próby uniezależnienia się Polski): – **konfederacja targowicka** (1792, zawiązana przez przeciwników reform), wkroczenie wojsk rosyjskich do Polski, klęska Polaków, przystąpienie króla do konfederacji,

- **II rozbiór Polski** (1793) zatwierdzony przez sejm w Grodnie; zagarnięte tereny – Rosja: tereny dzisiejszej Ukrainy i Białorusi; Prusy: Wielkopolska, Kujawy, płn. część Mazowsza, Gdańsk, Toruń.

Polska: powstanie kościuszkowskie i III rozbiór:

- przyczyny powstania: II rozbiór, utrata niezależności Polski, informacja o zmniejszeniu liczby żołnierzy wojska polskiego

- początek: zaprzysiężenie aktu powstania przez Tadeusza Kościuszkę (na Rynku w Krakowie, 24 III 1794)

- przebieg powstania: bitwa pod Raławicami (kosynierzy; zwycięstwo Polaków); powstanie w Warszawie i Wilnie; uniwersał połaniecki (1794); przystąpienie Prus do wojny (1794); klęska wojsk polskich pod Maciejowicami; zdobycie Pragi przez wojska rosyjskie i rzeź ludności; upadek powstania

- III rozbiór Polski (1795): likwidacja państwa polskiego; Rosja – reszta ziem litewskich, białoruskich i ukraińskich; Prusy – pozostała część Podlasia i Mazowsza z Warszawą; Austria – Kraków i część Małopolski, Podlasia i Mazowsza.

